

HENK STORVOGEL

ONDERWEG MET
DE SAMARITAAN

BIJBELSTUDIES

HENK STOOORVOGEL

ONDERWEG MET DE SAMARITANEN

BIJBELSTUDIES

Voorhoeve

Voor Haggai, Serine en Robina, Winda en JunJun, onze lieve, geweldige sponsorkinderen uit Oeganda, Indonesië en de Filippijnen.

Voor morgen.

Derde druk, 2016

© 2016 Uitgeverij Kok – Utrecht
www.kok.nl

Eerder verschenen onder de titel *Onderweg met de Samaritaan. Bijbellesgids* (2010)

Omslagontwerp: www.brandnewstory.nl
Opmaak binnenwerk: Stampwerk, Nijkerk
ISBN 978 90 297 2614 6
ISBN e-book 978 90 297 2615 3
ISBN 978 90 297 2613 9 (set van 7 delen Bijbelstudies Henk Stoorvogel)
NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

- Over Onderweg met de Samaritaan - 4
- 1 Een briljant verhaal - 5
  - 2 De terugkeer van de Koning - 10
  - 3 Jezus de revolutionair - 14
  - 4 De vraag waar alles om draait - 19
  - 5 Door welke bril lees jij? - 24
  - 6 De kern van de kern - 29
  - 7 De kern van de kern (2) - 33
  - 8 Doe wat je weet - 37
  - 9 Wie is mijn naaste? - 41
  - 10 Kind van de rekening - 46
  - 11 Rovers - 51
  - 12 God grijpt in - 55
  - 13 Factoren die ons blind maken - 59
  - 14 Wat zie jij als je kijkt? - 64
  - 15 Splachizomai - 69
  - 16 Wat de Samaritaan niet deed - 73
  - 17 De zegen van pijn - 77
  - 18 Jezus, de Samaritaan - 82
  - 19 Leven als Samaritaan - 86
  - 20 Ontketen een revolutie van barmhartigheid - 91
- Compassion - 95
- DVD en kringmateriaal - 96

OVER ONDERWEG MET DE SAMARITAAN

Dit is echt een boek naar mijn hart. In heldere taal word je geconfronteerd met de gebrokenheid van de wereld waarin wij leven.

Je kunt als lezer maar één conclusie trekken na het lezen van dit dagboek: je moet de dingen echt anders gaan doen! Niet bewegen is geen optie!

Hans Bakker, directeur Stichting Present, Zwolle

In deze Bijbelstudies worden wij uitgedaagd om onderweg te gaan met de Samaritaan. Op een indringende manier roepen Henk en Tiemen net als Jezus op om 'voortaan net zo te doen.' Knap gedaan; herkenbaar, uitdagend en eigentijds. Hoop dat veel mensen hier mee aan de slag gaan.

Ben Kostwinder, Stichting EO Metterdaad

Dit boek is bewogen, prikkelend en vol goede voorbeelden. Het zet de schijnwerper op je eigen hart en doet je in actie komen voor de velen die op een Samaritaan wachten.

Jolanda Omvlee, directeur Compassion Nederland

Aan de hand van de bekende gelijkenis van de barmhartige Samaritaan en met het ten tonele voeren van moderne en eigentijdse Samaritanen, openen Henk en Tiemen de ogen van de lezer voor het sociale onrecht en de armoede in de wereld. Hun pakkende schrijfstijl en bewogenheid met het thema maken dat het boek je raakt.

Ds. Orlando Bottenbley, voorganger Vrije Baptistengemeente Bethel, Drachten

'Recht en gerechtigheid' krijgen in dit boek handen en voeten. Je bent geneigd het in één keer uit te lezen, maar de persoonlijke vragen aan het eind van ieder hoofdstuk zetten je even stil. Een boek dat je hart raakt. Anders gezegd: het brengt je dichterbij God, bij jezelf, bij je naaste.

Geert Tuinstra, voorzitter Diaconaat Vrije Evangelisatie, Zwolle

BIJBELSTUDIE I: EEN BRILJANT VERHAAL

LEZEN Lucas 10:25-37

Na een spreekbeurt in Sneek kwam ik (Henk) in gesprek met Jan van der Hoeven, een lange vijftiger met een vriendelijk gezicht. Naar aanleiding van de preek vertelde hij me dat hij op een koude, winterse avond een zwerver was tegengekomen. Hij had gevraagd waar de man de nacht zou doorbrengen. De zwerver was van plan om de nacht, zoals gewoonlijk, buiten door te brengen, zittend op een mobiel toilet. Dan had hij in ieder geval wat beschutting tegen de wind. Na een nacht kleumen op het toilet werd hij dan 's ochtends wakker gemaakt door de bouwlieden.

Jan had de zwerver gevraagd: 'Heb je het koud?'

'Ja,' had de zwerver geantwoord. Hij had het erg koud.

Jan besloot iets voor deze zwerver te doen. Hij belde zijn vrouw, Sieta, en vroeg haar of zij het goed vond dat hij een zwerver mee naar huis zou nemen. Sieta vond het goed. In huize van der Hoeven moest inderhaast ruimte gecreëerd worden om de zwerver een bed te kunnen aanbieden. Een van de kinderen moest zijn bed afstaan en de nacht op de kamer van zijn broertje doorbrengen. Na een goede maaltijd en een warm bad genoot Henk, zoals de zwerver heette, van een weldadige nachtrust.

Henk, 52 jaar oud, was getrouwd geweest en had twee kinderen, een zoon en een dochter. Door een mix van pech, stommiteiten en onvermogen om het leven aan te kunnen was Henk op straat beland. Een zwerver, zoals er vele duizenden door de Nederlandse steden ronddwalen. Henk zou één nachtje blijven. Hij bleef anderhalf jaar. Henk werd onderdeel van het gezin. Hij kreeg een eigen kamer, hielp mee in het huishouden en ging mee op vakantie naar Zuid-Frankrijk. Koffieleut als hij was, zorgde hij er voor dat de koffie 's ochtends vroeg voor iedereen klaar stond. Jan vertelde Henk over

de liefde van Jezus, die groot genoeg was om ook hem te vergeven en schoon te wassen. De realiteit van Gods liefde kreeg vaste grond in Henks leven. Hij ging mee naar Opwekking, een grote evangelische pinksterconferentie, waar hij hielp in de snacktent. Moe maar voldaan plofte hij 's avonds voor zijn tentje neer. Het was voor hem de hemel op aarde.

Langzaamaan krabbelde Henk weer op. Zijn gastfamilie hielp hem aan een eigen huisje en aan een baan. Na anderhalf jaar leek Henk in niets op de zwerver die in die koude winternacht door Jan mee naar huis was genomen. De liefde van God en het gezin van der Hoeven hadden zijn leven veranderd. Hij had weer zin in het leven, had een eigen huis en een baan.

Vijf dagen woonde Henk in zijn nieuwe huis en twee dagen werkte hij bij zijn nieuwe baas, toen Jan bij hem op bezoek kwam. Hij belde aan, maar er werd niet opengedaan. Een paar uur later belde Jan weer aan. Ook nu werd er niet opengedaan. De gealarmeerde politie brak de deur open en ze vonden Henk, zittend in een stoel. Overleden. In zijn nieuwe huis had Henk een hartstilstand gehad. Hij was nu thuis bij zijn Vader en vierde voor eeuwig opwekking. Jan was Henks barmhartige Samaritaan. 'De zwerver' werd Henk. De dakloze kreeg een thuis. Een man, gebutst en gedeukt door het leven, bloeide op onder de liefdevolle begeleiding van een heel gewoon gezin.

FEIT Nederland telt 40.000 daklozen, van wie ongeveer een kwart met beperkte verstandelijke vermogens.

De gelijkenis van de barmhartige Samaritaan is spreekwoordelijk geworden. De onbekende, onbeminde helper van de kapotgeslagen man is een bron van inspiratie geweest voor boeken, gedichten, films en schilderijen. Hoewel de gelijkenis slechts eenmaal in de evangeliën voorkomt behoort hij, samen met de gelijkenis van de verloren zoon, tot de bekendste verhalen van Jezus.

Het verhaal is niet alleen bekend, maar ook briljant. De aanleiding voor de gelijkenis betreft de strikvraag van een wetgeleerde. Hij wilde Jezus een hak zetten door een vraag te stellen die makkelijk verkeerd te beantwoorden was. Wellicht kon de wetgeleerde Jezus op een foutje betrappen, dat uitvergrooten en Jezus' invloed op die manier indammen. Het was leuk geprobeerd, maar gedoemd om te mislukken. Iedereen die Jezus in een debat wilde verslaan kwam van een koude kermis thuis. Al Jezus' tegenstanders onderschatten hoe begaafd en geniaal Jezus was.

De strikvraag is, eenvoudig samengevat: 'Wat moet ik doen om in de hemel te komen?'

In plaats van de vraag te beantwoorden kaatst Jezus de bal terug: 'Wat denk je zelf? Hoe lees jij de Bijbel?'

De wetgeleerde kent zijn klassieken en antwoordt keurig: 'Hou van God met alles wat in je is en van je naaste als van jezelf.'

Jezus glimlacht. Dat antwoord had Hij wel verwacht. 'Prima', zegt Hij. 'Doe dat en je zult krijgen wat je wilt: eeuwig leven.'

Dat had de wetgeleerde niet verwacht. Van God houden met alles wat in je is, dat lukte hem – in zijn eigen optiek – nog wel aardig, maar van mensen houden was een heel ander verhaal. En daar kwam nog bij: van wie moest je dan allemaal houden? Je kon toch niet van iedereen houden? Dat was gewoon onmogelijk. Dus vraagt hij: 'Ja maar, van wie moet ik dan allemaal houden? Wie is mijn naaste?' Daar had Jezus op gewacht. Dit gaf Hem de kans om de wetgeleerde te laten zien wat Hij bedoelde. En Jezus vertelt een verhaal van iemand die wordt overvallen, maar door alle geestelijke leiders aan zijn lot wordt overgelaten en uiteindelijk door een vreemdeling wordt gered.

Het is een vreemd verhaal als antwoord op de vraag die de wetgeleerde stelde. Het was veel logischer geweest als Jezus had gezegd: 'Wie jouw naaste is? Dat is eenvoudig. Stel je voor, je loopt van Jeruzalem naar Jericho en onderweg kom je een priester tegen, een collega. Hij is beroofd en ligt in kritieke toestand aan de kant van de weg. Dat is jouw naaste, dus je helpt hem.'

Even verderop ligt weer iemand. Een Leviet. Ook hij is overvallen en ernstig mishandeld. Net als de priester is dit jouw naaste, dus je helpt hem.

Weer een stukje verderop ligt een Samaritaan. Net als de andere twee is hij overvallen en zwaar gewond geraakt. Hoewel hij een Samaritaan is, een bastaard Israëliet waar je eigenlijk niets mee op hebt, is het jouw taak hem te helpen, want ook hij is, net als de anderen, jouw naaste.

Het maakt namelijk niet uit waar iemand vandaan komt of hoe hij er uit ziet, iedereen is jouw naaste.’

Dat was een logisch verhaal geweest in antwoord op de vraag van de wetgeleerde. Jezus vertelt echter een heel ander verhaal, een verhaal dat de vraag van de wetgeleerde nauwelijks lijkt te beantwoorden.

De gelijkenis heeft één gewonde, stervende man en drie voorbijgangers: twee religieuze leiders en een Samaritaan. Wie is wie in het verhaal? Jezus positioneert de wetgeleerde meesterlijk in de rol van gewonde man en zegt als het ware: ‘Jij, wetgeleerde, bent er erg aan toe. Jij bent beschadigd, beroofd en stuk gebeukt door het leven. Jij bent stervend en hebt hulp nodig. Al jouw priester- en Levieten-vrienden kunnen en zullen jou niet helpen, zij laten jou aan je lot over. Maar gelukkig is er een Samaritaan die jou kan redden.’

Jezus zegt: ‘Als jij bij Me komt met de vraag wie jouw naaste is, dan is het eerste wat jij moet beseffen dat je een naaste nodig hebt. Voor je anderen kunt helpen moet je eerst zelf geholpen worden. Voor je anderen kunt redden moet je eerst zelf gered worden.’

De slotwoorden: ‘Ga heen, doe gij evenzo’ kunnen ook vertaald worden met: ‘Ga heen, beschouw jezelf aldus’. Hoe moet je jezelf zien? Als iemand die, voordat hij hulp kan bieden, eerst zelf geholpen moet worden. Door Jezus.

LEZEN Over recht en gerechtigheid: Zou er in een van de steden in het land dat de Heer, uw God, u zal geven toch iemand uit uw eigen volk gebrek lijden, dan mag u dat niet koud laten. U mag uw hand niet op de zak houden, maar u moet diep in de buidel tasten.
(Deuteronomium 15:7-8)

VRAAG Welke gedachten roept de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan bij jou op?

GEBED Jezus, dank U voor het briljante verhaal van de barmhartige Samaritaan, een verhaal uit uw hart. Wilt U mij hierdoor onderwijzen?

BIJBELSTUDIES DOOR HENK STOOVOGEL

Een bevlogen en toegankelijk boek met **BIJBELSTUDIES** boordevol **LESSEN** uit het leven van **DE SAMARITAAN**. De delen in deze serie bevatten elk een twintigtal Bijbelstudies. Daardoor zijn ze heel geschikt als Bijbelstudiemateriaal voor **GESPREGSGROEPEN**. Elk hoofdstuk bevat een **GESPREGSVRAAG** en een **KORT GEBED** ter afsluiting. Als geen andere schrijver weet Henk Stoorvogel de Bijbelse boodschap dicht bij de lezer te brengen: alsof je er zelf bij bent!

Henk Stoorvogel is voorganger, oprichter van de mannenbeweging De 4^e Muskietier en auteur van verschillende boeken waaronder *Geboren om te vliegen* (7^e druk 2016: 8000 ex. verkocht), *Knock Out* (19^e druk 2016: 40.000 ex. verkocht) en zijn lijfboek *Jezus leven* (5^e druk 2015: 10.000 ex. verkocht).

NUR 707
ISBN 978 90 297 2614 6

9 789029 726146